

Handläggare
Jennie Argerich
08-508 266 68

Till
Exploateringsnämnden
2024-09-26

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Svar på remiss

Förslag till beslut

- Exploateringsnämnden anser remissen besvarad i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
- Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Thomas Andersson
Förvaltningschef

Carolina Zandén
Avdelningschef

Katarina Kronheffer
Enhetschef

Remissen

Exploateringsnämnden har fått Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna på remiss.

De mänskliga rättigheterna omfattar alla, alltid och överallt. Alla nämnder och bolagsstyrelser har ansvar för att säkerställa de mänskliga rättigheterna i sina verksamheter och arbetet ska vara systematiskt och sammanhållet. Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna ska ge vägledning i arbetet med målet om att Stockholms stad ska vara en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Exploateringskontoret
Stab

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 266 68
Växel 08-508 276 00
jennie.argerich@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Stockholms stad har tidigare haft flera olika program för att stärka de mänskliga rättigheterna som nu ska samlas i ett program.

MR-programmet ska också utgöra ett paraply för de tillhörande handlingsplanerna för:

- Att motverka rasism
- Barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad
- De nationella minoriteternas rättigheter
- Ett jämställt Stockholm
- Lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck (hbtqi)
- Romsk inkludering

MR-programmet och de tillhörande handlingsplanerna har tre fokusområden som har valts ut eftersom de tillsammans utgör grundläggande förutsättningar för att staden ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare och säkerställa att de mänskliga rättigheterna efterlevs i stadens verksamheter. De tre fokusområdena är:

- Kunskap och information
- Välfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Arbetet med att uppnå målet med programmet och handlingsplanerna är nära kopplat till stadens demokratiarbete och arbetet med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Programmet beskriver skillnader i levnadsvillkor mellan olika grupper stockholmare. Bland annat lyfts att den ekonomiska ojämlikheten ökar i Stockholms län, att barnfattigdomen i Sverige ökar och att arbetsmarknaden är segregerad. Personer som inte är födda i Sverige står längst från arbetsmarknaden och lever i störst utsträckning i ekonomisk utsatthet.

Programmet beskriver att den långsiktiga trenden i flera avseenden är positiv. Levnadsvillkoren blir bättre för stora delar av befolkningen i Stockholms stad. Programmet lyfter dock också att det finns ojämlikheter i levnadsvillkor och stora skillnader mellan olika grupper av stockholmare och olika områden i staden.

För att uppnå jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare ska alla nämnder och bolagsstyrelser ansvara för att säkerställa de mänskliga rättigheterna i sina verksamheter och arbetet ska vara systematiskt och sammanhållet. Det ska utgå från stadens ordinarie ledningssystem och processer, kunskap om stockholmarnas levnadsvillkor och tillgång till de mänskliga rättigheterna. En central metod för genomförandet är att utveckla rättighetsbaserade arbetsätt som hjälper verksamheten att fokusera på individer och grupper som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av exploateringskontorets stab.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer förslaget till ett program för de mänskliga rättigheterna som positivt.

Enligt budget 2024 ska stadens arbete för att stärka de mänskliga rättigheterna, barns rättigheter och jämställdhet prioriteras och genomsyra stadens verksamheter. Arbetet är en central del i genomförandet av visionen om ett Stockholm för alla. Arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser ska fortsätta och barnkonsekvensanalyser ska göras. Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. De globala målen grundas på mänskliga rättigheter och ett systematiskt och sammanhållet arbete med de mänskliga rättigheterna är en förutsättning för att uppnå målen i Agenda 2030.

Exploateringskontoret ser det som positivt att Stockholms stad stärker arbetet med mänskliga rättigheter genom ett sammanhållet MR-program, då de mänskliga rättigheterna är samverkande och odelbara. Kontoret bedömer det även som positivt att handlingsplaner för de olika rättighetsområdena tas fram, för att stärka arbetet med exempelvis barnrätt och jämställdhet. Handlingsplanernas utformning och innehåll kommer i hög utsträckning att påverka möjligheten att nå kommunfullmäktiges mål.

Ett program inom stadens organisation ska vara *aktiverande*. Utifrån detta skulle programmets läsbarhet och verkan öka om

programmets disposition ses över med tydliga och långsiktiga mål inom programmets olika fokusområden. Detta skulle även kunna stärka vägledningen i förvaltningarnas fortsatta arbete. Programmet kunde även tydliggöra vad staden som organisation kan göra men även innehålla målsättningar som uppnås tillsammans med andra, exempelvis näringslivet, civilsamhället, akademien och stockholmarna inom respektive fokusområde.

Exploateringskontoret arbetar löpande och systematiskt med social hållbarhet och mänskliga rättigheter i stadsutvecklingsprocessen och vid beslutsprocesser för att säkerställa att bostäder, gator och de offentliga rummen är tillgängliga och trygga för alla.

Kontoret gör jämställdhetsanalyser vid beslutsfattande och analyser av projektens påverkan på personer som lever med funktionsnedsättningar. Vid utformande av allmänna platser eftersträvas universell utformning som bidrar till tillgängliga mötesplatser för alla stockholmare.

Kontoret arbetar kontinuerligt med att nå fler målgrupper, med särskilt fokus på de grupper som är svåra att nå, i dialog och samrådsprocesser.

Stockholms stad har som mål att vara ledande i genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 och de globala målen grundas på mänskliga rättigheter. Ett systematiskt arbete med de mänskliga rättigheterna är därför en förutsättning för att uppnå målen i Agenda 2030. Kontoret ser därför att Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna fyller en viktig funktion i detta arbete.

Slut

Bilagor

1. Remiss – Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna